

Eduard Weyr (1852-1903)

Jindřich Bečvář
Závěrečné slovo

In: Jindřich Bečvář (editor): Eduard Weyr (1852-1903). (Czech). Praha: Prometheus, 1995.
pp. 163–164.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/400557>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

ZÁVĚREČNÉ SLOVO

Sestavovati kulturní dějepis výzkumem archivárním je práci nadmíru obtížnou a z počátku také velice nevděčnou; zkoumatel nejprve zaznamenává nejrůznější drobtý a třísky jakoby pro vlastní jen potřebu, pak podává z nich čtenářstvu obrázek dávného života jenom malý, jednostranný, jakoby jediný paprsek světla z minulosti k nám přešlehujícího, konečně ale vyrůstá mu z takových obrázků malých obraz jeden velký, všestranný, plastický a ozářený zrovna denním světlem dějinné pravdy.

Jan Neruda

Osobnost Eduarda Weyra mě zaujala již před mnoha léty. O jeho životě a díle jsem poprvé hovořil v rámci přednášky o vzniku a vývoji teorie determinantů a matic v červnu 1983 v Luhačovicích na 4. letní škole z historie matematiky. V únoru 1987 jsem o Eduardu Weyrovi a jeho teorii charakteristických čísel přednášel na konferenci českých matematiků v Domažlicích — Weyrově teorii charakteristických čísel bylo tehdy zhruba sto let. Na 9. letní škole z historie matematiky, která se konala v červnu 1988 ve Valašském Meziříčí, jsem vystoupil s příspěvkem o Weyrově sporu s Pexiderem. Na toto téma jsem pak přednášel i na jiných místech. Na konferenci českých matematiků v únoru 1993 v Jevíčku a o čtyři měsíce později na 14. letní škole z historie matematiky, která se konala v Manětíně–Brdu, jsem přednesl krátký příspěvek o životě Emila Weyra. Toto sdělení vyšlo v loňském roce v Pokrocích matematiky, fyziky a astronomie ke stému výročí narození Emila Weyra.

Tato publikace vznikala během devíti let, mimo jiné i v souvislosti s přípravou výše uvedených přednášek. Již v roce 1987 byly v hrubých rysech sepsány dva články o Weyrových pracích z lineární algebry a teorie hyperkomplexních čísel, o rok později byly sestaveny faktografické příspěvky a připraven článek o Weyrově sporu s Pexiderem. Jádrem dvou biografických článků je z roku 1991. V posledních měsících byly všechny příspěvky znovu přehlednuty a dokončeny. Zejména biografické články byly doplněny a podstatně přepracovány; bylo přitom využito pamětí právníka Františka Weyra, které teprve nedávno získal archiv Masarykovy univerzity v Brně. Nejmladšími příspěvky jsou články o Weyrových výsledcích v geometrii a analýze. První z nich byl dokončen začátkem letošního roku, podklady ke druhému byly dodány až v červnu 1995.

Děkuji všem kolegům, s nimiž jsem v uplynulých letech o životě a díle bratří Weyrů diskutoval; z těchto rozhovorů vyplynula řada podnětů pro práci na této publikaci. Děkuji zejména J. Foltovi, E. Fuchsovi, M. Němcové, I. Netukovi, Š. Schwabikovi, A. Šarounové, A. Šolcové, J. Veselému, L. Zajíčkoví a řadě dalších, kteří se mnou měli často mnoho trpělivosti, když jsem jim o Weyrech vykládal.

Velký dík patří Z. Nádeníkovi, autoru článku o Weyrových geometrických pracích, L. Zajíčkoví, s nímž jsem sepsal příspěvek o Weyrově sporu s Pexiderem, J. Danešovi a J. Fukovi, kteří dodali poznámky o Weyrových pracích z analýzy. Za pomoc při písarských pracích děkuji V. Ferstlové a M. Liché.

Rovněž děkuji pracovníkům archívů a knihoven, kteří mně vycházeli vstříc při pátrání po archiváliích a literatuře. Jde hlavně o tyto instituce:

Archív Univerzity Karlovy, Archív ČVUT, Ústřední archív AV ČR, Literární archív Památníku národního písemnictví, Archív hlavního města Prahy, Archív Masarykovy univerzity, Státní oblastní archív v Zámrsku, Státní oblastní archív v Litoměřicích, Státní oblastní archív v Praze 2, Státní okresní archív v Náchodě, Okresní archív v Kutné Hoře, Obvodní úřad Praha 1, Knihovna MFF UK, Knihovna MÚ AV ČR, Základní knihovna AV ČR, Národní knihovna v Praze, Státní technická knihovna, Knihovna Národního muzea a další.

V neposlední řadě děkuji za informace a zapůjčení materiálů paní dr. Heleně Stachové, vnučce Terezie Teigeové–Weyrové, panu dr. Jaroslavu Weyrovi, vnuku Emila Weyra, a panu dr. Marku Roeselovi, pravnuku Emilie Weyrové.

Vznik této monografie provázela řada těžkostí. Přesto doufám, že není poslední, že zanedlouho vyjde podobně koncipovaná publikace věnovaná některému z našich dalších matematiků.

Jsem přesvědčen, že jak se my dnes stavíme k našim matematikům předchozích generací, tak se budou naši potomci stavět k matematikům generace dnešní.

Jindřich Bečvář

V Praze dne 15. června 1995